

DIGITALIZATION AND INFORMATION SOCIETY. SELECTED ISSUES

Monograph

Katowice 2022

DIGITALIZATION AND INFORMATION SOCIETY. SELECTED ISSUES

Edited by Aleksander Ostenda
and Tetyana Nestorenko

Series of monographs
Faculty of Architecture,
Civil Engineering and Applied Arts
University of Technology, Katowice
Monograph 53

Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022

Editorial board:

Nataliia Khlus – PhD, Associate Professor, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv
National Pedagogical University (Ukraine)

Inna Kulish – PhD, Associate Professor, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv
National Pedagogical University (Ukraine)

Oleksandr Nestorenko – PhD, Associate Professor, the Institute for the Study
of Spatial Development (Ukraine)

Tetyana Nestorenko – Professor WST, PhD, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical
University (Ukraine), University of Technology, Katowice

Aleksander Ostenda – Professor WST, PhD, University of Technology, Katowice

Iryna Ostopolets – PhD, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University (Ukraine)

Jakub Świerzawski – PhD, inż. arch., University of Technology, Katowice

Tomasz Trejderowski – PhD, University of Technology, Katowice

Magdalena Wierzbik-Strońska – University of Technology, Katowice

Reviewers:

Slawomir Sliwa – PhD, the Academy of Management and Administration in Opole

Olha Amplieieva – PhD, Associate Professor, Petro Mohyla Black Sea
National University (Ukraine)

Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering
and Applied Arts, University of Technology, Katowice

Monograph · 53

The authors bear full responsible for the text, data, quotations and illustrations

Copyright by University of Technology, Katowice, 2022

ISBN 978-83-963977-6-8

DOI: 10.54264/M008

Editorial compilation

Publishing House of University of Technology, Katowice
43 Rolna str., 40-555 Katowice, Poland
tel. 32 202 50 34, fax: 32 252 28 75

TABLE OF CONTENTS:

Preface	5
Part 1. Society in the Digital Age: Social and Humanitarian Aspects	6
1.1. Trends in the digital technologies development from the internet of people to the internet of things	6
1.2. Conceptual fundamentals of self-improvement development of personality	13
1.3. Factors of endogenous growth of the value of competencies of higher education institutions	19
1.4. Accelerated assesment of fatigue strength characteristics	27
1.5. Digital technologies in the study of psychology	37
1.6. Perinatal symbolism and its determination by oedipal dependence of the subject	46
1.7. To the problem of computer simulation modeling of physiological processes and systems	53
1.8. Awareness as a mechanism of formation of life perspectives in new conditions	62
1.9. Development of the information society and information war in the conditions of Ukraine's struggle against russian aggression	68
1.10. Information support for ensuring the energy efficiency of the housing sector of Ukraine	76
1.11. Conceptual basis of the Ukraine digitalization state assessment and analysis	85
1.12. Motivative model the social development DonNACEA Faculty of Civil Engineering	109
1.13. The aesthetics of patriotism in the lyrics of Vasyl Stus	119
1.14. Psychological aspects of the logistics of the medical service of Ukraine in the conditions of military condition	127
Part 2. Educational Aspects of Information Society Development	133
2.1. Experiment in chemistry education: classics and modernity	133
2.2. The design and use of digital educational environment of vocational education institution	140
2.3. Model for correction of air traffic controllers' simulator training	146
2.4. Technological education in the modern information society	152
2.5. Problematization as attractor of perfecting language education	161
2.6. Digital tools of teaching for foreign languages at University	185
2.7. Formation of readiness for foreign language professional-oriented communicative competence of future specialists with higher education	192
2.8. The application of information and communication technologies in the training of future professionals of state emergency service (SES) of Ukraine	198
2.9. The use of digital tools in the training of future educators of preschool education	205
2.10. Features of the training process of volleyball players aged 10-12 at the stage of initial training	214
2.11. Webinar as a form of qualification of teachers: on the material of practical experience	220
2.12. Improving the readiness of future nanoengineers to carry out productive activity: technologies and tools for asynchronous learning	227
2.13. Education as an innovative factor of the development of modern society	237
2.14. Methods and criteria for assessing the economic security of tourism enterprises	244
2.15. Application of digital platform Kahoot! in the work of a teacher of mathematics	251

Part 3. Current Problems of Digital Economy Development	257
3.1. Digital features of sustainable development in tourism	257
3.2. Non-cash payment systems in the conditions of digitalization	263
3.3. Using of SWOT-analysis in recreation, physical and rehabilitation medicine	277
3.4. Trends in digitalization in the insurance market of Ukraine	283
3.5. Dynamics of economic processes in transition to the digital economy	295
3.6. Development of multimedia printing documents protected on the basis of the MOIR effect	302
3.7. Development of the digital industry in the field of hotel and restaurant and tourism business	312
3.8. Management of banks in terms of digitalization of banking	326
3.9. The impact of digital marketing and financial technologies on the development of the infocommunication sphere as a component of innovative infrastructure	339
3.10. Methods and models for estimating export potential by example individual pharmaceutical enterprises of Ukraine	348
3.11. Transformation of marketing activity of agricultural enterprises in the digital economy: theoretical aspects	361
3.12. Global decentralized mechanisms of data management	373
3.13. Modelling the socio-economic efficiency of the health care system	386
3.14. Improving the effectiveness of the sales strategy of the pharmaceutical company in international markets	402
3.15. Modern directions of development of financial management of enterprises	416
3.16. Directions of improvement of the system of digital marketing communications of the subject of foreign economic activity	426
3.17. Digital competitiveness management of the national economy of Ukraine	435
3.18. Man-machine interaction in the industrial Internet of Things	443
3.19. Ways to overcome economic marginality in the context of the realities of modern Ukrainian society	452
3.20. Regulatory basis for economic measurements of damages compensation value performance in Ukrainian and international evaluation standards	460
3.21. The determination of the residual life of building steel structures by the reliability index indicators	515
3.22. Information and analytical support of financial management	521
3.23. Analysis of the impact of digitalization processes for the formation of innovative development platform socio-economic systems	528
3.24. Priorities and means of effectiveness of regional economic complexes of Ukraine on the principles of digitalization taking into account worldwide	535
Annotation	543
About the authors	560

1.7. TO THE PROBLEM OF COMPUTER SIMULATION MODELING OF PHYSIOLOGICAL PROCESSES AND SYSTEMS

1.7. ДО ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРНОГО ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА СИСТЕМ

Дослідження в галузі біології, фізіології, медицини, що передбачають вивчення процесів функціонування органів, систем або розвитку патологій, часто неможливе без хірургічного втручання на живому організмі, і не завжди з передбачуваними наслідками. Цю проблему можна вирішити завдяки використанню різноманітних штучних систем (симуляторів) для моделювання фізіологічних систем та процесів у них. Один із напрямів таких досліджень характеризується залученням математичних методів, інформаційних технологій та комп'ютерної техніки. Хоча обчислювальні можливості сучасних комп'ютерних систем є значними, проте не останню роль відіграють теоретичні засади та алгоритмічні рішення, що закладені в основу моделі.

Функціональний стан організму людини безпосередньо залежить від перебігу метаболічних процесів, які пов'язані із процесами виділення, зокрема сечовиділенням і диханням. Через зростання кількості випадків функціональних захворювань сечовидільної систем і нирок у людей різного віку важливим є дослідження впливу на сечоутворення різних патологій, що суттєво змінюють функціонування нефронів аж до їх повного виродження. Іншим не менш важливим механізмом підтримки життєдіяльності організму є дихання, яке забезпечує виділення вуглекислоти із крові та насичення останньої киснем. Актуальність досліджень у цьому напрямі фізіології та медицини особливо зростає в зв'язку із поширенням пандемії COVID-19. Моделювання функціонування органів системи дихання дозволить ефективно досліджувати динаміку процесів, що протікають у них.

Методи математичного моделювання широко використовуються під час досліджень фізіологічного стану організму людини в цілому та окремих його органів і систем. Ряд досліджень базується на описі процесів фільтрації диференціальними рівняннями, що оперують усередненими значеннями концентрацій компонентів крові та продуктів метаболізму у ній.⁹¹ У випадку вивчення розвитку патологій більшість математичних моделей кінетики таких процесів або спрямовані на макроскопічний опис самої картини розвитку і не враховують біологічні процеси, що обумовлюють цю картину (емпіричні моделі), або розглядають статичну проєкцію динамічної картини (структурні математичні моделі).

У роботах С. С. Gyenge, В. D. Bowen та ін. досліджено нирковий модуль, що входить в загальну математичну модель транспорту рідин і розчинів у організмі людини.⁹² Модель охоплює чотири компартменти (плазма, міжклітинна рідина, червоні кров'яні клітини і оточуючі тканини), що вважаються однорідними та добре перемішаними між собою. Модель базується на рівняннях масового балансу для рідини і кожного з розчинів (білки та йони), об'єднаних з допоміжними рівняннями транспорту, що описують масообмін або властивості кожного компартмента людини.

Існують моделі, які розглядають транспортування всередині нирки. Рівняння базуються на фізико-хімічних законах і можуть описувати роботу одного нефрона, процеси в окремих його частинах, а також комплекс міжнефронних взаємодій. Такі моделі більш точні, але при цьому є досить складними. Зазвичай вони описують окрему частину загальнониркових процесів.

Математична модель діяльності нефрона, що є складовою частиною моделі взаємодії серцево-судинної системи і нирок та входить в програмний комплекс віртуальної фізіології

⁹¹ Samarskij, A. A., Mihajlov, A. P. (2005). *Matematicheskoe modelirovanie: Idei. Metody. Primery*. Moskva: Fizmatlit.

⁹² Gyenge, C. C., Bowen, B. D., Reed, R. K. et al. (1999). Transport of fluid and solutes in the body. I. Formulation of a mathematical model. *Am. J. Physiol.* 277 (*Heart Circ. Physiol* 46). P. 1215-1227.

Р. Д. Григоряна, дозволяє регулювати швидкість клубочкової фільтрації при зміні рівня солей в дистальних каналцях⁹³.

У моделі процесу концентрування розчину в петлі Генле коліно петлі розбивається на сегменти. Вважається, що всі сегменти петлі мають форму паралелепіпеда, і рух розчину має переривчастий характер. Модель ілюструє процес множення в петлі Генле, приблизно визначаючи концентрацію розчину, і дає можливість оцінити концентруючу здатність в залежності від довжини петлі.

В моделях міжнефронних взаємодій в більшості випадків розглядають і описують тільки процес реабсорбції, без секреції в каналцях. При цьому детально моделюється взаємодія потоків в різних трубках: каналцях і збірних трубках нефронів, кровоносних судинах. Для обліку взаємодії між трубками вводяться вагові коефіцієнти, які визначають розподіл речовин і рідини, що вийшли з трубки, між іншими трубками.⁹⁴ Транспортні рівняння зводяться до формалізації потоків рідини і речовин через стінки трубок. Речовини переносяться за допомогою дифузії і спільно з рідиною (за законами осмосу). Така модель фізіологічно досить точно описує структуру та процеси в нирці, однак, як і попередні, не враховує механізм зворотного регулювання.

Одним із ефективних підходів у дослідженні фізіологічних систем є використання функціональних динамічних моделей, що базуються на відтворенні реальних біологічних процесів. Їх можна розуміти, як імітацію або симуляцію реального явища. Імітаційне комп'ютерне моделювання передбачає побудову структурно-функціональної моделі об'єкта дослідження у вигляді деякої послідовності дій – алгоритму або комп'ютерної програми, що відтворює функціонування досліджуваної системи шляхом послідовного виконання великої кількості елементарних операцій.⁹⁵ Таке моделювання є ефективним, коли елементарні процеси відбуваються багаторазово і мають відомі статистичні характеристики. Часто основу імітаційної моделі складає особлива абстракція – «чорний ящик», як деяке відображення у багатовимірних просторах, що перетворює інформаційні потоки. Конструювання та використання таких моделей є ефективними в дослідженнях динамічного зв'язку між окремими структурними елементами складних біологічних систем та елементарними процесами в них.

Живий організм людини – це складна кібернетична система, що утворена з простіших елементів, які матеріально та інформаційно пов'язані один з одним і з навколишнім середовищем. В основі теорії систем керування О. А. Ляпунова лежить концепція представлення живого організму у вигляді сукупності ієрархічно взаємозв'язаних керуючих структурних елементів і процесів прийому, передачі й обробки інформації.⁹⁶

Адекватними і ефективними будуть моделі тих фізіологічних процесів і систем, які є складними багаторівневими ієрархічними структурами та відповідають наступним критеріям⁹⁷:

- об'єкт моделювання має бути монофункціональний, тобто виконувати в організмі переважно одну важливу для дослідження функцію, а рештою функцій можна знехтувати на обраному рівні абстрагування. Модель об'єкта утворює «великий чорний ящик»;
- об'єкт моделювання перебуває у взаємодії з іншими об'єктами. Їх взаємодія реалізується через деяке середовище, моделлю якого є *інформаційний потік* – набір

⁹³ Grigoryan, R. D. (2007). Konceptiya virtual'nogo organizma v bioinformatike. *Problemi programuvannya – Programming problems*, № 2, p. 140-150.

⁹⁴ Layton, A. T., Layton, H. E. (2002). A numerical method for renal models that represent tubules with abrupt changes in membrane properties. *Bull. of Mathematical Biolog*, 45, p. 549-567.

⁹⁵ Shannon, R. (1978). Imitacionnoe modelirovanie sistem – iskusstvo i nauka. Moskva: Mir, p. 11.

⁹⁶ Lyapunov, A. A. (1963). Ob upravlyayushchih sistemah zhivoj prirody i obshchem ponimani zhiznennykh processov. *Problemy kibernetiki: sbornik statej*. Moskva: Fizmatgiz, Vol. 10, p. 179-193.

⁹⁷ Siaskiy, V. A., Siaska, I. O., Siaska, I. V. (2020). Kompiuterne imitatsiine modeliuвання fiziologichnykh system liudyny. *Informatsiini tekhnolohii v profesiinii diialnosti: proceedings of the XIII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. Rivne: RVV RDHU, p. 174-177.

основних для дослідження параметрів. Функціонування моделі передбачає адекватне перетворення інформаційного потоку;

- об'єкт моделювання повинен складатися із сукупності або однотипних, або подібних між собою структурних елементів, які сполучаються і функціонують переважно паралельно. Моделі таких структурних елементів першого рівня декомпозиції утворюють «середні чорні ящики»;

- структурні елементи першого рівня декомпозиції в свою чергу складаються із сукупності структурних елементів наступного рівня декомпозиції і т.д. Ці елементи можуть сполучатися і функціонувати як паралельно, так і послідовно, а також із перехресними зв'язками. Моделі таких структурних елементів утворюють «малі чорні ящики» відповідного рівня декомпозиції;

- структурні елементи останнього рівня декомпозиції реалізують ту чи іншу базову функцію по перетворенню інформації. Моделі цих структурних елементів утворюють «атомарні чорні ящики» – вони вже неподільні.

В організмі людини є декілька так званих солідних органів, що відповідають переліченим умовам, зокрема, легені, нирки. Обидва органи переважно виконують функцію виведення продуктів життєдіяльності: нирки забезпечують очистку крові та сечоутворення, а легені – газообмін в процесі дихання. До солідних також відносяться, наприклад, печінка чи серце. Проте печінка є поліфункціональним органом, тобто виконує багато різних важливих функцій в організмі, а для серця основна функція – це забезпечення кровообігу, і воно не бере безпосередньої участі у виведенні речовин, відтак, не здійснює перетворення складу інформаційного потоку.

Структурно-функціональна та імітаційна модель нирки. Згідно з визначальними принципами імітаційного моделювання та на підставі положень системного аналізу при вивченні живих організмів побудовано структурно-функціональну модель нирки і процесів очищення крові та сечоутворення в ній. Кожному структурному елементу моделі поставлено у відповідність певний функціонал – реалізацію його поведінки якомога ближче до функціонування біологічного прототипу.

Біологічна нирка фактично є сукупністю нефронів, що сполучені паралельно.⁹⁸ Практично всі біологічні нефрони виконують однакову функцію – очищують кров від кінцевих продуктів життєдіяльності людського організму. Такий процес не є фільтрацією у звичайному розумінні. Адже фільтрація передбачає використання особливих фільтрувальних елементів, які потрібно періодично або очищати, або замінювати. Функціонування нирок по очищенню крові більше відповідає процесу сепарації – розділенню суміші багатьох компонентів на декілька потоків із різним складом. У результаті такої *нефросепарації* з потоку неочищеної крові формується два нових потоки: очищена кров із стандартним набором компонентів, що характерні для людини, та сеча, яка містить воду, азотисті сполуки, різноманітні продукти життєдіяльності тощо.

В якості базового структурного елемента моделі нирки використано *штучний нефрон* – особливий «чорний ящик», який перетворює вхідний інформаційний потік *моделі неочищеної крові* на два вихідні інформаційні потоки *моделі очищеної крові* та *моделі сечі*.⁹⁹ Перелік компонентів у всіх потоках буде однаковим, але кількісний їх склад суттєво відрізнятиметься: склад неочищеної крові розділиться на склад очищеної крові та склад сечі. Базуючись на принципі абстрагування, обирається деяка скінченна кількість N основних компонентів, що є найбільш важливими з точки зору нормального функціонування організму людини.

Функціонування біологічного нефрона по очищенню крові та сечоутворенню охоплює три основні процеси: клубочкову фільтрацію, каналцеву реабсорбцію, каналцеву секрецію.

⁹⁸ Ganong, V. F. (2002). Fiziolohiia liudyny: Pidruchnyk. Lviv: BaK, p. 641.

⁹⁹ Siaskyi, V. A., Siaska, I. O. (2018). Imitatsiina model nyrky liudyny na osnovi shtuchnykh neironnykh merezh. *Suchasni problemy matematychnoho modeliuвання, obchysliuvalnykh metodiv ta informatsiinykh tekhnolohii: proceedings of the International Scientific Conference*. Rivne: NUVHP, RDHU, p. 252-254.

Хоча процеси реабсорбції та секреції фактично відбуваються одночасно після фільтрації, проте їх можна розглядати послідовно саме в такому порядку. На кожній із цих фаз відбувається перетворення складу крові та сечі. Тому ці процеси розглядаються як окремі менші «чорні ящики», що сполучені послідовно.

Таким чином, модель нирки являє собою «великий чорний ящик», що перетворює багатокомпонентний інформаційний потік моделі неочищеної крові у два інформаційні потоки моделей очищеної крові та сечі. Структурно «великий чорний ящик» утворений сукупністю сполучених паралельно «середніх чорних ящиків», що моделюють функціонування окремих нефронів. Останні в свою чергу складаються із трьох послідовно сполучених «малих чорних ящиків», кожен з яких моделює окремі фази процесів очищення крові та формування сечі і по своєму перетворює відповідні інформаційні потоки.

Точно описати алгоритм їх функціонування практично неможливо, оскільки навіть у здорових людей складу крові і сечі можуть варіюватися. Проте існують достатньо достовірні статистичні дані про перетворення їх складу в процесі функціонування нирок, які виражаються числовими даними або у абсолютному, або у відносному вираженні (л, мл, г, мг, мкг, моль, ммоль, екв., мекв., %, тощо).

Функціонування «малих чорних ящиків» реалізовано за допомогою особливих моделей обчислень, які можна назвати *квазі штучними нейронами*. Слово *квазі* (ніби, майже) тут використано для позначення аналогії або подібності до штучних нейронів, які отримали широке застосування у інформаційних технологіях, зокрема в інтелектуальних інформаційних системах.¹⁰⁰ Адже штучний нейрон – це теж «чорний ящик», який перетворює багатокомпонентний набір вхідних сигналів у деякий вихідний сигнал. Попри подібність структури і функціонування запропонованої моделі «малих чорних ящиків» та штучних нейронних мереж, між ними є відмінність в алгоритмі внутрішнього налаштування (навчання).

Кожна фаза функціонування штучного нефрона, тобто окремий «малий чорний ящик», моделюється відповідним прошарком *квазі штучних нейронів*. У моделі нирки кожен *квазі штучний нейрон* визначатиме кількісний вміст відповідного компонента у загальному числовому потоці моделей крові чи сечі. Такі *квазі штучні нейрони* – це «атомарні чорні ящики» – вони вже неподільні. Далі для позначення моделі «атомарного чорного ящика» або, що те саме, *квазі штучного нейрона* будемо використовувати термін *атом* (неподільний). Тоді три послідовні фази нефросепарації реалізуються трьома послідовними прошарками *атомів*.

Кожен прошарок мережі має N пар основних *атомів*: один із пари визначає кількість відповідного компонента в моделі крові, а другий – кількість цього ж компонента у моделі сечі. Число N визначається переліком основних стандартних компонентів крові та сечі на обраному рівні абстрагування. Прийнята модель функціонування нирки передбачає, що до інформаційного потоку не входять дані про високомолекулярні компоненти та клітини крові, які ні за яких умов не покидають кров'яне русло. На фазах реабсорбції та секреції (між першим і другим та другим і третім прошарками) відбувається часткове перенесення ряду низькомолекулярних компонентів (вода, електроліти, глюкоза, амінокислоти, сечовина, сечова кислота, інші органічні сполуки) між такими парними *атомами*. Вихідні сигнали *атомів* третього прошарку, що моделюють фазу формування кінцевої сечі, утворюють два вже розділені інформаційні потоки моделей очищеної крові та сечі.

Окрім цих парних основних *атомів* у кожному прошарку також є M пар додаткових *атомів*, які відповідають за наявність у потоках крові та сечі інших нестандартних компонентів. Це можуть бути: патогенні фактори, що спричиняють захворювання; ліки або інші засоби, що мають терапевтичний ефект, наприклад, діуретини. Один із додаткових *атомів* кожної пари відповідає за вміст відповідного нестандартного компонента в потоці крові, а інший – за кількість цього ж компонента в потоці сечі, що формується. Такі нестандартні складники можуть суттєво впливати на інтенсивність сечоутворення. Звичайно

¹⁰⁰ Rudenko, O. H., Bodianskyi Ye. V. (2006). Shtuchni neironni merezhi. Kharkiv: SMIT, p. 25.

в процесі нефросепарації частина цих речовин виводиться із сечею, і їх кількість у потоці крові зменшується. Число додаткових *атомів* може бути різною і визначається рівнем абстрагування моделі. У випадку моделювання нормального процесу функціонування нирки без впливу патогенних факторів і лікування на виходах таких *атомів* формуються нульові сигнали і в інформаційному потоці відповідні компоненти теж мають нульові значення.

В межах кожного прошарку всі *атоми* сполучаються паралельно, тобто інформаційний потік рівномірно розподіляється між усіма «*атомарними чорними ящиками*».

Для всіх *атомів* величини суматорів (аналогія зі штучними нейронами) будуть різними. Кожен із суматорів – це кількісна величина лише одного компонента, за яку відповідає «*атомарний чорний ящик*». Це досягається належним підбором вагових коефіцієнтів зв'язків між прошарками *атомів* на основі відомих даних з анатомії та фізіології. Функції активації (теж аналогія зі штучними нейронами) для кожного *атома* в загальному випадку різні. Вони є функціями суматора і визначаються емпірично також на основі даних з фізіології. Більшість із них – це лінійні функції, проте деякі з них можуть бути нелінійними. Правильні налаштування вагових коефіцієнтів та вибір функції активації для кожного *атома* забезпечує адекватне функціонування моделі нирки в межах обраного рівня абстрагування.

Моделювання тривалого процесу нефросепарації в нирці передбачає циркулювання інформаційного потоку моделі крові в мережі. Виходи з *атомів*, що відповідають за склад очищеної крові, по зворотних зв'язках подаються назад на вхід мережі. При цьому інформаційний потік змінюється за рахунок надходження в кров продуктів життєдіяльності організму, можливих патогенних факторів, ліків чи інших терапевтичних засобів тощо. Виходи із *атомів*, що відповідають за склад кінцевої сечі, є виходом мережі на поточному кроці обчислень. Ці результати визначають якість процесу нефросепарації. Виходи із нейронів, що відповідають за наявність нестандартних компонентів, теж попадають в інформаційний потік моделі крові і повертаються назад на вхід мережі.

Структурна схема описаної моделі зображена на Рис. 1, де позначено наступні елементи:

- великі штрихові прямокутники з номерами від 1 до 1 000 000 – «середні чорні ящики», що є моделями окремих нефронів;
- малі прямокутники з номерами від 1 до N – *атоми*, що відповідають за кількісне входження окремого компонента в модель крові;
- ромби з номерами від 1 до M – *атоми*, що відповідають за наявність нестандартних компонентів у інформаційному потоці крові. Виходи із ромбів останнього прошарку – *атомів*, що визначають залишки нестандартних компонентів у моделі очищеної крові, – попадають в інформаційний потік і повертаються назад на вхід мережі;
- шестикутники з номерами від 1 до M – *атоми*, що відповідають за наявність нестандартних компонентів у інформаційному потоці сечі, що формується. Виходи із шестикутників останнього прошарку – *атомів*, що визначають залишки нестандартних компонентів у моделі сечі, – попадають в інформаційний потік моделі кінцевої сечі, що виводиться із організму;
- овали з номерами 1 до N – *атоми*, що відповідають за кількісне входження окремого компонента в модель сечі.
- суцільні жирні лінії і стрілки – компоненти інформаційного потоку моделі крові;
- пунктирні лінії і стрілки – синаптичні зв'язки, які моделюють вплив нестандартних компонентів в інформаційних потоках моделей крові і сечі на різні фази процесу нефросепарації;
- паралелограм П.Ж.О. – числові дані про *продукти життєдіяльності організму*, що додаються до інформаційного потоку моделі крові;
- паралелограм К.П.Ф. – числові дані про *комплекс патогенних факторів*, що попадають в інформаційний потік моделі крові;
- паралелограм К.Л. – числові дані про *комплексне лікування*, що вводяться в інформаційний потік моделі крові;

- штрих-пунктирні лінії та стрілки – компоненти інформаційного потоку моделі кінцевої сечі, вони є виходом мережі на поточному кроці обчислень. Ці результати визначають якість процесу нефросепарації.

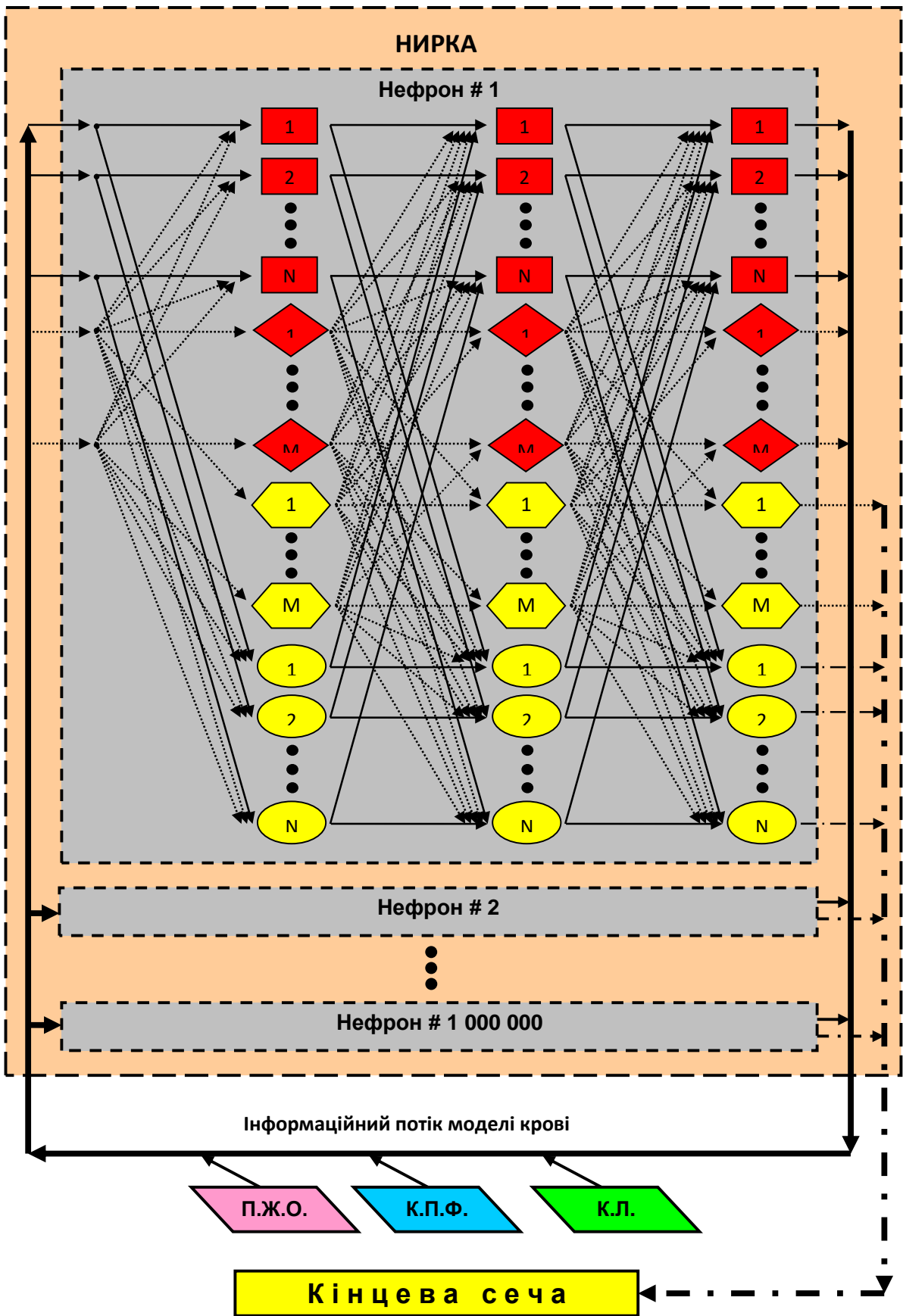

Рис. 1. Структурна схема моделі нирки

Структурно-функціональна та імітаційна модель легені. Легені є складним трубчасто-паренхіматозним органом.¹⁰¹ Трубчасту частину легень утворює внутрішньолегеневе розгалуження дихальних шляхів – бронхіальне дерево (Рис. 2). Паренхіму легені утворює альвеолярне дерево. Структурно-функціональною одиницею легень, яка реалізує газообмін, є ацинус – розгалуження однієї дихальної бронхіоли, оточене кровоносними капілярами. На кінцях галузень знаходяться альвеоли. Всі альвеоли виконують спільну функцію – реалізують газообмін, в процесі якого кров збагачується киснем та звільняється від вуглекислого газу. Газообмін відбувається через аеро-гематичний бар'єр, до складу якого входить стінка альвеоли і стінка кровоносного капіляра.

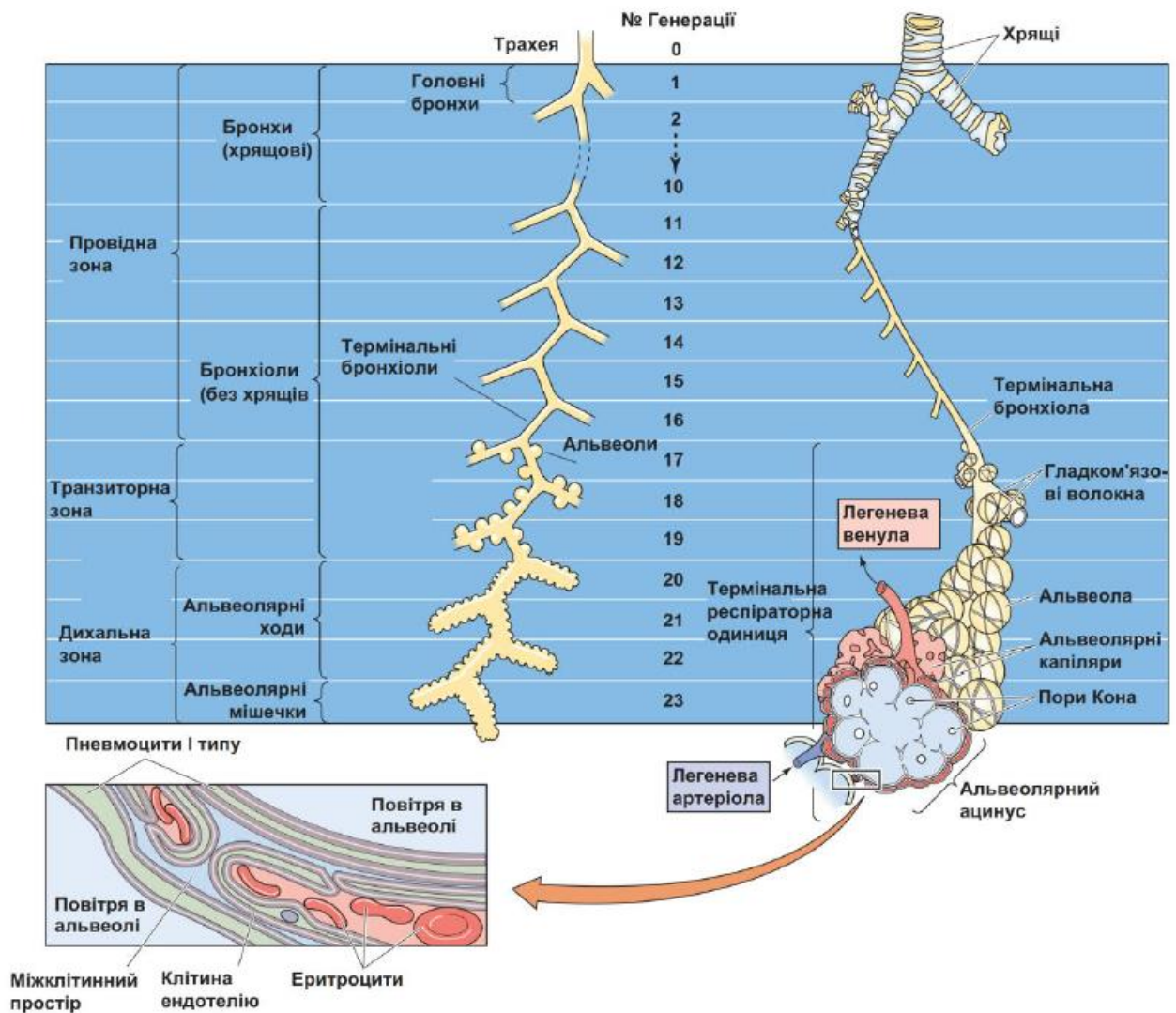

Рис. 2. Будова бронхіального дерева легені

Газообмін між атмосферним і альвеолярним повітрям здійснюється, як за рахунок конвекційного переносу, так і за рахунок дифузії. Оскільки із розгалуженням бронхів зростає площа сумарного поперечного їх перерізу, то відповідно зменшується лінійна швидкість потоку повітря в них. Це означає, що якби повітря доходило до альвеол тільки шляхом конвекції, то вони б не вентильовалися. Тому вважається, що, починаючи із 17-ої генерації бронхіол, до процесу конвекції приєднується і дифузійний обмін киснем і вуглекислим газом. При форсованому диханні транспорт шляхом конвекції продовжується до 19-ої генерації бронхіол. Таким чином, транзиторна частина бронхіального дерева

¹⁰¹ Ganong, V. F. (2002). Fizioloģiia liudyny: Pidruchnyk. Lviv: BaK, p. 593.

(17-19 генерації), є своєрідною буферною зоною між атмосферним та альвеолярним повітрям. Верхні її ділянки обмінюються із вдихуваним повітрям, а прилеглі до альвеол – із альвеолярним повітрям. Склад альвеолярного повітря сталий і не залежить від фаз дихання.

Приймаючи до уваги запропонований підхід структурно-функціональної декомпозиції моделей складних фізіологічних систем, основні елементи моделі легені можна охарактеризувати так:

- «великий чорний ящик» моделі легені перетворює два вхідні інформаційні потоки моделі повітря, що вдихається, та моделі венозної крові на два вихідні інформаційні потоки моделі повітря, що видихається, та моделі артеріальної крові;

- «великий чорний ящик» утворює деревоподібну структуру з «середніх чорних ящиків» декількох різновидів, що моделюють розгалуження бронхів до 23-ої генерації включно. Починаючи з 17-ої генерації у структуру вводяться моделі респіраторних бронхіол та альвеолярних ходів, які забезпечують надходження повітря по бронхіальному дереву та газообмін відповідно;

- 23-ій генерації в дереві відповідає власне альвеолярна зона, що представлена штучними альвеолами, – «малими чорними ящиками».

Саме штучні альвеоли перетворюють два вхідні інформаційні потоки моделі повітря, що вдихається, та моделі венозної крові на два вихідні інформаційні потоки моделі повітря, що видихається, та моделі артеріальної крові. Як і у випадку моделі нирки, на підставі принципу абстрагування обирається деяка скінченна кількість основних компонентів, що є спільними для всіх інформаційних потоків і є важливими для процесу дихання. Сюди відносяться кисень, вуглекислий газ, компоненти крові, які впливають на інтенсивність дихання. Також в складі інформаційних потоків можуть входити й нестандартні компоненти (токсини, ліки тощо).

Враховуючи особливості будови та функціонування легені, «малі чорні ящики» моделей альвеол присутні в структурі дерева починаючи з 17-ої генерації, збільшуючи свою кількість на кожному наступному рівні. Окрім цього штучні альвеоли на різних рівнях галуження по різному відтворюють газообмін, що відповідає різним інтенсивностям конвекції та дифузії. Отже, для забезпечення адекватності всієї моделі легені потрібно використовувати декілька реалізацій «малих чорних ящиків». Така властивість структурно-функціональної моделі зумовлює ускладнення як самої структури, так і алгоритму її функціонування.

Функціонування «малих чорних ящиків» реалізовано за допомогою прошарку атомів. Кожен атом визначає кількісний вміст відповідного компонента в інформаційних потоках моделей крові та повітря. Подібно до моделі нирки для всіх атомів штучних альвеол величини суматорів формуються на підставі даних із нормальної анатомії і фізіології людини, так само як і функції активації обираються лінійними відносно суматора, але з врахуванням інтенсивності конвекції та дифузії на кожному рівні галуження дерева.

Узагальнення. Попри відмінність у загальній структурі та у функціоналі «чорних ящиків» різних рівнів аж до атомів включно в імітаційних моделях нирки і легені, обидві моделі передбачають подібну програмну реалізацію складних відкритих мереж атомів із неповними глобальними зворотними зв'язками. Складність мереж означає, що вони є композицією багатьох прошарків атомів, які перебувають як у послідовному, так і паралельному сполученні та утворюють розгалужені деревоподібні структури. Відкритість мереж означає, що інформаційний потік моделі очищеної або збагаченої киснем крові на кожній ітерації змінює свій склад (додаються продукти життєдіяльності організму або відбирається частина кисню та вводиться вуглекислий газ) і формуються моделі неочищеної або насиченої вуглекислою крові. Неповнота глобальних зворотних зв'язків означає, що із загального інформаційного потоку щоразу вилучаються компоненти моделі сечі або вводиться атмосферне повітря і виводиться повітря, насичене вуглекислим газом.

Комп'ютерна реалізація імітаційних моделей обох фізіологічних процесів здійснена на основі технологій об'єктно-орієнтовних аналізу, проектування та програмування. Об'єктно-

орієнтовний підхід під час побудови ієрархій класів забезпечив надійне функціонування інформаційної системи за достатньої простоти структури і максимальної функціональної гнучкості. Це дозволяє налаштовувати конфігурацію мереж і алгоритму їх функціонування з урахуванням нових особливостей фізіологічних процесів і систем на інших рівнях абстрагування або у процесі моделювання розвитку патологій.

Результати модельних експериментів у режимі нормального функціонування без патологій та патогенних впливів засвідчили можливість використання мереж меншого розміру за рахунок об'єднання моделей однотипних нефронів або альвеол в один «усереднений чорний ящик». У випадку моделювання нетипового функціонування з урахуванням розвитку захворювання та його лікування таке об'єднання моделей однотипних структурних елементів є недопустимим. Для ефективного реалізації моделі на ЕОМ застосовано розпаралелення обчислень.

Література

1. Ganong, V. F. (2002). *Fiziolohiia liudyny*: Pidruchnyk. Lviv: BaK.
2. Grigoryan, R. D. (2007). *Koncepciya virtual'nogo organizma v bioinformatike. Problemi programuvannya – Programming problems*, № 2, 140-150.
3. Gyenge, C. C., Bowen, B. D., Reed, R. K. et al. (1999). Transport of fluid and solutes in the body. I. Formulation of a mathematical model. *Am. J. Physiol.* 277 (*Heart Circ. Physiol* 46, 1215-1227.
4. Layton, A. T., Layton, H. E. (2002). A numerical method for renal models that represent tubules with abrupt changes in membrane properties. *Bull. of Mathematical Biolog*, 45, 549-567.
5. Lyapunov, A. A. (1963). *Ob upravlyayushchih sistemah zhivoj prirody i obshchem ponimaniі zhiznennyh processov. Problemy kibernetiki: sbornik statej – Problems of cybernetics: collection of articles*. Moskva: Fizmatgiz, Vol. 10, 179-193.
6. Rudenko, O. H., Bodianskyi Ye. V. (2006). *Shtuchni neironni merezhi*. Kharkiv: SMIT.
7. Samarskij, A. A., Mihajlov, A. P. (2005). *Matematicheskoe modelirovanie: Idei. Metody*. Primery. Moskva: Fizmatlit.
8. Shennon, R. (1978). *Imitacionnoe modelirovanie sistem – iskusstvo i nauka*. Moskva: Mir.
9. Siaskyi, V. A., Siaska, I. O. (2018). *Imitatsiina model nyrky liudyny na osnovi shtuchnykh neironnykh merezh. Suchasni problemy matematychnoho modeliuвання, obchysliuvalnykh metodiv ta informatsiinykh tekhnolohii: proceedings of the International Scientific Conference*. Rivne: NUVHP, RDHU, 252-254.
10. Siaskyi, V. A., Siaska, I. O., Siaska, I. V. (2020). *Kompiuterne imitatsiine modeliuвання fiziolohichnykh system liudyny. Informatsiini tekhnolohii v profesiinii diialnosti: proceedings of the XIII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. Rivne: RVV RDHU, 174-177.

ANNOTATION

Part 1. SOCIETY IN THE DIGITAL AGE: SOCIAL AND HUMANITARIAN ASPECTS

1.1. Valentyna Yuskovych-Zhukovska. TRENDS IN THE DIGITAL TECHNOLOGIES DEVELOPMENT FROM THE INTERNET OF PEOPLE TO THE INTERNET OF THINGS

The principles of using Internet resources in the development of the digital economy are revealed. The transformation of the global Internet in the context of digitalization in society is studied. The essence of the terms "Internet of People", "Internet of Things", "Smart Technology" is outlined. It is determined that the digitalization of economic activity in the information society is realized mostly with the use of services via the Internet. The directions of development of the Internet are analyzed, namely: with human participation and automated, ie without human participation. Citizens' activities in such a society are becoming more focused on the use of digital technologies.

1.2. Olha Haborets. CONCEPTUAL FUNDAMENTALS OF SELF-IMPROVEMENT DEVELOPMENT OF PERSONALITY

The article deals with the problem of the study of personality, the process of its self-development and self-improvement of the personality in its historical and philosophical aspect, describes the main historical stages, as well as analyzes the works of scientists of different epochs, devoted to the problem of formation of self-improvement and philosophical study of philosophical and philosophical studies. The problems of development and formation of a certain phenomenon in the philosophical heritage are considered.

1.3. Mariia Zaslavska. FACTORS OF ENDOGENOUS GROWTH OF THE VALUE OF COMPETENCIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The aim of the study is to determine the factors of endogenous growth in the value of competencies of higher education institutions (HEIs). The roles of higher education are generalized in the work and modern roles are defined. These are ensuring the transfer of knowledge and technology from science to industry and business, creating knowledge based on research work in companies, research laboratories and universities, the availability of knowledge about the University for the Business Environment. New opportunities for HEIs have been created. They are building a critical mass based on strategic partnerships and a quadruple spiral model, focusing universities on societal challenges and innovation, building entrepreneurship, creating regional innovation ecosystems and creating new cultures and orchestrations.

1.4. Oleksandr Kibakov. ACCELERATED ASSESMENT OF FATIGUE STRENGTH CHARACTERISTICS

For establish the characteristics of the fatigue resistance of objects (parts or samples), both traditional and accelerated methods for determining these parameters are used. Traditional methods are expensive and time consuming, since their implementation requires a long time and a large number of test objects. Accelerated methods – allow you to reduce both the time and the number of tested parts. With regard to objects subjected to cyclic loading in operation, the traditional method becomes unsuitable if it is necessary to make operational design and technological decisions when modernizing equipment. It follows that the replacement of long traditional methods with accelerated ones that would not be inferior to them in terms of resolution becomes

an important task. In practice, the suitability and effectiveness of many accelerated methods have been proven. At the same time, the relevance of the further development of known and the search for new, more universal methods is felt. In this regard, of particular interest are methods based on testing one object under a regular loading regime. In this paper, a method has been developed for the accelerated construction of an individual high-cycle fatigue curve for testing one object. It includes fatigue testing of the part under study, macroanalysis of its fracture, calculation of fatigue curve parameters and endurance limit for each tested object. The possibility of constructing an inclined section of the fatigue curve along the initial ordinate is shown. Based on the study of the fracture of the part, taking into account the closure of the crack edges, the nominal maximum stress acting at the moment of failure was calculated. The possibility of estimating the initial ordinate of the fatigue curve from the calculated value of this stress has been studied. It is proposed to determine the endurance limit by the found parameters of the fatigue curve and abscissa of the break point of the fatigue curve. The acceptability of using this approach for the operational assessment of the fatigue resistance characteristics is shown of destroyed objects.

1.5. Iryna Ostopolets, Svitlana Sytnik, Snizhana Stepanova, Magdalena Wierzbik-Strońska. DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE STUDY OF PSYCHOLOGY

The article reveals the role and importance of the introduction of digital technologies in the process of education in higher education. The possibilities and advantages of interactive exercises developed with the help of the web service LearningApps.org are considered. And Mindmapping. Features of use of the corresponding resources, sequence of stages of creation of educational exercises are described. Examples of developed interactive exercises in psychology by teachers and students as a creative independent task are given.

1.6. Yuliia Sidenko. PERINATAL SYMBOLISM AND ITS DETERMINATION BY OEDIPAL DEPENDENCE OF THE SUBJECT

The article aims to solve a significant theoretical and methodological issue of seeking ways of depth cognition of psychological meaning within perinatal symbolism, which is objectified through the means of representation by prospective psychologists during group psycho-correctional sessions of Active Socio-Psychological Cognition (ASPC). The research has been conducted in accordance with the psychodynamic paradigm that synthesises psychoanalytic, phenomenological, humanistic and other approaches to cognition of the psyche.

1.7. Volodymyr Siaskyi, Inna Siaska. TO THE PROBLEM OF COMPUTER SIMULATION MODELING OF PHYSIOLOGICAL PROCESSES AND SYSTEMS

The general scheme of construction of computer simulation models of physiological processes and systems of the human body is offered. Based on the concept of representation of the organism in the form of a set of hierarchically related structural elements and processes of reception, transmission and processing of information that takes place in them, the criteria for selecting the object of simulation are formulated. Structural and functional decomposition of models is carried out using a multilevel hierarchy of «black boxes» and information flows through which the interaction of structural elements. To transform the information flows at the lower level of decomposition, the model of the «atomic black box» (atom) is used, which is analogous to artificial neural networks. The final computer simulation was performed for kidney and lung models.

1.8. Natalia Shavrovska. AWARENESS AS A MECHANISM OF FORMATION OF LIFE PERSPECTIVES IN NEW CONDITIONS

The article reveals the phenomenon of mindfulness meditation as a tool of self-regulation, adaptation and one of the factors influencing the formation of life prospects in a constantly changing environment. The purpose of this type of cognitive-behavioral therapy is to solve people's

psychological difficulties by combining the concept of awareness with the ideas of cognitive-behavioral psychology. This practice teaches the client to be fully present in the situation "here and now", to notice the usual states of his consciousness, to control attention and behavior. It is a training of awareness and attention, especially to internal factors, as well as stabilization of mental state. In the works of some researchers, the technique of meditation appears as a practice of merging consciousness and the object of concentration. The object can be an idea, thought, mantra, and the subject of sensory perception—melody, crystal, image, candlelight. In this case, there is an attempt to stop the internal dialogue, which allows you to be "here and now", sharpen attention and awareness, balance the emotional state caused by negative thoughts, as well as relax from the growing flow of information from the outside world, while allowing to think more effectively due to better concentration.

Thanks to stable attention and achieving a higher level of awareness, it is possible to track and comprehend their automatic behavior, and further reduce automatisms. In this way a person receives more information about himself, a more complete feeling of himself is achieved – his body, his thoughts, his emotions. The therapeutic effect of mindfulness is to reduce vulnerability to stress, the ability to get out of personal destruction and deal with debilitating events and situations.

Emotional stresses by their origin are usually social, and resistance to them in different people is individual. Stress responses to psychosocial difficulties are not so much a consequence of the latter as an integrative response to their cognitive assessment.

1.9. Volodymyr Shportko. DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY AND INFORMATION WAR IN THE CONDITIONS OF UKRAINE'S STRUGGLE AGAINST RUSSIAN AGGRESSION

The state and problems of information society development in the conditions of information (hybrid) war of the Russian Federation against Ukraine are considered. The connection of the information war waged by Russia – the aggressor state with the further development of military aggression against Ukraine to achieve political goals is shown. Emphasis is placed on the importance of understanding the content of information warfare in the confrontation between the parties by applying concentrated information to the population of the country, as well as the population of the enemy and other countries. The hybrid Russian-Ukrainian war is an expression of the inter-civilizational conflict affecting the socio-cultural space and creates additional risks for Ukraine and European countries.

1.10. Svitlana Shcherbinina, Olena Shevchenko. INFORMATION SUPPORT FOR ENSURING THE ENERGY EFFICIENCY OF THE HOUSING SECTOR OF UKRAINE

The paper considers information support for energy efficiency of the housing sector of Ukraine and its component – software for energy management system. The mechanism of realization of the energy management system in the housing sector of Ukraine is presented. It is determined that the successful application of the mechanism of energy management system implementation largely depends on the functionality, convenience and technical capabilities of the software used in this field. The indicators of software quality are described, as well as the characteristics of software products for the energy monitoring and management system presented in the modern information technology market. The rating of software by quality assessment is given. It is noted that software products for the energy management system are more widely used in the public sector compared to the residential sector. The model of the digital platform "Energy efficient housing: state, region, city, territorial community" is proposed, the main goal of which is to combine all resources, tools, knowledge, specialists in real time by integrating digital technologies to ensure energy efficiency in Ukraine.

1.11. Liubov Chagovets. CONCEPTUAL BASIS OF THE UKRAINE DIGITALIZATION STATE ASSESSMENT AND ANALYSIS

The aim of the article is to develop a conceptual basis for assessing and analyzing the digital development of the country, which, unlike others, is based on methods of intellectual analysis of multidimensional objects, which improves the quality of formation and decision-making. The essence of digitalization is considered in the thesis and the analysis of a modern condition of digital transformation of the country is executed; the advantages and disadvantages of modern methods and models of digital development assessment is carried out; system analysis and mathematical modeling methods to assess the digitalization state of Ukraine are analyzed. The results can be used in the practice of the state's digital development management and regional management.

1.12. Inna Chernykh. MOTIVATIVE MODEL THE SOCIAL DEVELOPMENT DONNACEA FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

The article presents the main results of qualification work on the management social development the target group Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture of the Faculty of Civil Engineering. For a comprehensive assessment of the state of the faculty and future threats to development, the influential indicators are analyzed and identified, which are summarized in the matrix of SWOT-analysis. The characteristics of the motivational climate of DonNACEA are given, which forms the main determinants of improving the quality work and is the main factor in the satisfaction of participants the target group the Faculty of Civil Engineering with their professional and social life. The results the calculation of the social passport are given and the analysis of the state of social development the target group Faculty of Civil Engineering is given.

1.13. Nina Ursani. THE AESTHETICS OF PATRIOTISM IN THE LYRICS OF VASYL STUS

The article analyzes the aesthetics of patriotism in the lyrics of Vasyl Stus based on his collection "Winter Trees". Rarytsky, V. Melnyk-Andrushchuk, R. Krylovets, devoted to the work of the poet.

The study examines works in which the toponym "Ukraine" appears, gives an artistic reception of Ukrainian history, sounds philosophical motives related to philosophical reflections on the role of the hero in the fate of his country, declaring a clear national civic position. In the article, the nation-building issues of Vasyl Stus relate to the study of the expressive civic sound of aesthetic dominants and the universal nature of the embodied existential problems associated with the ambivalent essence of the universe, with the eternal problems of life in the Winter Trees collection. Thus, the aestheticization of patriotism in the lyrics of Vasyl Stus is considered through the prism of creating the image of a hero-patriot of his nation.

1.14. Yuliia Bilotserkivska, Anastasiya Goloborodko. PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE LOGISTICS OF THE MEDICAL SERVICE OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF MILITARY CONDITION

The article examines the impact of psychological aspects of logistics on the functioning of the medical service in the military condition in Ukraine - a theoretical aspect of the issue, both logistics and its relationship with the medical service. The specifics of the medical service work and the main aspects of its functioning are disclosed in view of the time and duration of the medical services provided. The specifics of emergency medical care work and the way in which the information passes due to the logistics of dispatching emergency medical care in conditions of peace and war in Ukraine are investigated. As a result of the study psychological aspects of logistics were established. The paper presents practical recommendations on the use of psychological aspects of logistics as a method of influencing the quality of medical services rendered by the medical service of the country.

Part 2. EDUCATIONAL ASPECTS OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT

2.1. Tetiana Koksharova. EXPERIMENT IN CHEMISTRY EDUCATION: CLASSICS AND MODERNITY

Experiment is a key component in the process of teaching chemistry. Demonstrations belong to the groups of verbal-visual teaching methods the features of which are the combination of the lecturer's word with the experiment. A big role belongs to the technique of demonstrations. Experiment in the context of distance education has its peculiarities. One type of independent work that is performed without the supervision of the lecturer is home experiment. Video experiments and photo presentations can be successfully applied in distance educations. Remote experiment is characterized by a large number of specific and useful features but it has certain disadvantages compared to the real experiment. Video experiments and photo presentations also have some advantages.

2.2. Svitlana Liulchak. THE DESIGN AND USE OF DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTION

The purpose of successful introduction of the single information-education space of a educational institution is the creation of an automated system of this institution, which unites all the substructures and levels of its activity. The establishment and operation of an information-education space of an educational institution is responsible for the success of introduction of the information and communication technologies into the educational activity at all its levels. The tasks aimed at preparing students to living in the conditions of an information society, at forming the ability to successful socialization in the modern society are becoming of special importance. The article analyzes the ways of creating a single information-education space of a educational institution, determines the advantages and disadvantages of its functioning.

2.3. Kostiantyn Surkov, Kateryna Surkova, Maryna Lomakina. MODEL FOR CORRECTION OF AIR TRAFFIC CONTROLLERS' SIMULATOR TRAINING

The article considers the problems of correction of future air traffic controllers' simulator training, analyzes the research on control and correction of training, provides the concept of future air traffic controllers' correction. Scientific works on computer learning, learning process management, systems analysis have been considered. Substantiation and description of the model for correction of air traffic controllers' simulator training, developed on the basis of the methodology of system analysis, are given. The model reflects the complex process of educational activities management in the implementation of corrective measures in air traffic controllers' simulator training, which has components: input, process, output and feedback. The developed model is a complex dynamic model of the correction process control of air traffic controllers' simulator training.

2.4. Mykola Blyzniuk, Oleksii Debre, Nadiya Vakulenko. TECHNOLOGICAL EDUCATION IN THE MODERN INFORMATION SOCIETY

The article states that technological culture as a concept emerged in the late twentieth century to denote human interaction with technology, its life and activities in the technological environment. The phenomenon of technological culture is studied in philosophy, sociology, pedagogy and psychology. Technological culture combines objective and subjective components of culture, serves as a prototype of a universe (universal culture for modern society), the mastery of which is necessary for every person at the level of general and professional education. In order to be competitive and ready for the challenges in the field of technology education

in the information society, it is necessary to implement ideas that will be in demand in the near future, it is necessary to monitor trends and respond adequately. When introducing innovations to train a new generation of professionals, it should be remembered that in foreign and national sources (scientific and practical), in the practice of other educational systems, new ideas can be found and used effectively, which will take into account the experience of such innovations and to adapt them as much as possible during technological education.

2.5. Nelly Bondarenko, Serhii Kosianchuk. PROBLEMATIZATION AS ATTRACTOR OF PERFECTING LANGUAGE EDUCATION

The authors substantiate the relevance of problematization learning in today's globalized information society. The article considers the determinism of problematization learning; its essence is revealed and the structure is determined. The authors analyzed the psychological patterns of problem solving and didactic features of mastering the school course of the Ukrainian language (based on problematization learning). The role and place of the problem situation, problem questions and tasks, appropriate methods in the process of realization of problematization mastering of educational material are clarified; examples are given. In the article the authors characterize the methods, identify the strengths and weaknesses of problematization learning, and predict the further development of such learning.

2.6. Olena Harmash, Vita Hryhorieva. DIGITAL TOOLS OF TEACHING FOR FOREIGN LANGUAGES AT UNIVERSITY

The article deals with one of the important problem using digital instruments by teaching foreign languages for future teachers in modern Universities. It is emphasized that the field of education has an important and difficult task adapting methods, forms, of teaching and learning to the needs of modern digital society, which will allow quickly and efficiently to work and to learn in the information field, exchange views, content. It is considered the concept of "digital technology". It is noted effective teaching and learning process by using special principles. It is revealed some digital resources that are effective by foreign languages teaching (for ex. Zoom, Google Classroom, Ted Talks, Thinglink, Kahoot! and others).

2.7. Nataliia Kalashnik, Tamila Kravchenko, Iryna Shastko, Maria Kuzmina. FORMATION OF READINESS FOR FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL-ORIENTED COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS WITH HIGHER EDUCATION

The UNESCO Program Document «Reform and Development of Higher Education" states: "The quality of higher education is a concept that is characterized by many aspects and largely depends on the contextual framework of the system, institutional objectives or conditions and norms in this discipline».

The article outlines the actual problem of readiness of future specialist with higher education for foreign language professional-oriented communicative competence. It was determined that general professional training of future physicians is a component of professional training, and its fundamentalization is carried out in three main areas: information, activity and personal and combines all structural and functional components of the pedagogical system: goals, content, process, methods, techniques, forms, personal quality, result. The correlation of global, degree and local goals of professional and general professional training of future physicians and the requirements of today is based on the competence approach «initial (initial) → learning ability → ability readiness → practicality».

2.8. Larysa Maladyka, Vitalii Nuianzin. THE APPLICATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF FUTURE PROFESSIONALS OF STATE EMERGENCY SERVICE (SES) OF UKRAINE

The present day burning problems of the higher educational system reforming are lightened out in this article.

The necessity and actuality of the modern informational technologies usage in the curriculum of the higher educational establishments of the State Emergency Service (SES) of Ukraine.

2.9. Larysa Prysiazhniuk, Olha Hroshovenko. THE USE OF DIGITAL TOOLS IN THE TRAINING OF FUTURE EDUCATORS OF PRESCHOOL EDUCATION

The study highlights the problem of the system of training future educators of preschool education by digitalization. The authors reveal the role of digital tools in the implementation of educational content aimed at acquiring key and professional competencies by students. The possibilities of various online resources for the effective organization of educational interaction during classes are analyzed. It is concluded that the choice of digital tools should be made taking into account the educational strategy chosen by the teacher and the content of education. An indicative map of the use of modern digital tools in the structure of educational activities in higher education has been developed and presented.

The results of the research allow us to assert the relevance of building a model of attracting investment and innovation based on public-private partnership, which will combine public and market vectors. It is based on the concept of state-partner attractiveness and state-partner potential of territorial formation.

Lviv region has a significant potential to increase investment attractiveness due to its advantageous geographical location, significant human, industrial and scientific-educational resources. Among the priority tasks facing the region today is to attract additional investments, which will contribute to the creation of new jobs and economic growth.

2.10. Iryna Samokhvalova. FEATURES OF THE TRAINING PROCESS OF VOLLEYBALL PLAYERS AGED 10-12 AT THE STAGE OF INITIAL TRAINING

The article is devoted to the problem of increasing the level of physical and technical training of volleyball players at the stage of initial training. The study involved 36 athletes of the initial training group aged 10-12 years in Sumy. As a result of the pedagogical experiment, significant improvements in the performance of test exercises of special physical and technical training in athletes of the experimental group were established. We have proposed a method of optimizing the training process of volleyball players at the preparatory stage of training, which is built with increasing hours for general and special physical training and the use of information technologies training.

2.11. Nadiia Senovska, Iryna Nestaiko. WEBINAR AS A FORM OF QUALIFICATION OF TEACHERS: ON THE MATERIAL OF PRACTICAL EXPERIENCE

The article analyzes webinars as part of the modern educational process in Ukraine. The practical author's experience of holding the webinar "Secrets of professional self-regulation of a teacher", which was organized within the framework of teacher training, is described. Researchers have studied the experience of theoretical substantiation and development of webinars as a form and technology of teaching described in scientific works of Ukraine. The analysis of the author's webinar was carried out according to the following attributes: topic, purpose, tasks, tools, software, advertising, structure and duration of the lesson, content, features of interaction and communication with students, efficiency.

2.12. Yana Suchikova, Sergii Kovachov, Ihor Bohdanov, Tetyana Nestorenko. IMPROVING THE READINESS OF FUTURE NANOENGINEERS TO CARRY OUT PRODUCTIVE ACTIVITY: TECHNOLOGIES AND TOOLS FOR ASYNCHRONOUS LEARNING

The events of recent years, namely the two-year COVID epidemic and the beginning of Russia's invasion of Ukraine and the outbreak of a full-scale war, have caused serious problems in higher education, i.e., the inability to conduct offline classes. This problem is especially acute for technical and natural majors, as the training of relevant specialists requires practical work in laboratories. Today, due to hostilities and temporary occupation of some regions of Ukraine, a large number of students and teachers do not have the opportunity to attend/conduct training in the usual remote mode with online communication. Therefore, asynchronous learning has been introduced in some regions. At the same time, Ukrainian universities have not had the relevant experience yet. So, there is an urgent need to develop appropriate tools and mechanisms. In the offered research, we have analyzed the possibility of using open databases of nanotechnology products and crystallographic structure of substances by future specialists in the field of nanomaterials. The use of these databases enables mastering the required materials and acquiring key nanotechnological competencies. For practical activities, it is proposed to use a program for visualization of substances' structure, which will help future nanoengineers to acquire skills for productive innovation.

2.13. Alexander Sklyarenko. EDUCATION AS AN INNOVATIVE FACTOR OF THE DEVELOPMENT OF MODERN SOCIETY

The paper analyzes the state and development of national education during the period of Ukraine's independence, identifies current problems in the field of education, identifies the reasons for their emergence, offers scientifically sound ways to modernize national education in the context of globalization, European integration and national self-identification – information society.

2.14. Alina Stopkina, Andrii Stopkin. FORMATION OF INFORMATION COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE SOCIAL SPHERE BY CLOUDY TECHNOLOGY

The article is devoted to the use of cloud services in the formation of information competence. The study substantiates the importance of cloud services and analyzes the use of cloud technologies in the information and educational environment of higher education. The authors clarified the didactic possibilities of cloud services and identified the pedagogical conditions for learning to use them. Methodological aspects of designing the learning process based on the use of cloud services, aimed at improving the level of information competence.

2.15. Tatiana Turka, Zoya Pashchenko, Andrey Zaika. APPLICATION OF DIGITAL PLATFORM KAHOOT! IN THE WORK OF A TEACHER OF MATHEMATICS

Today, the digital competence of a mathematics teacher is a very important skill in considering the scale of digitalization processes in the world, the formation of a digital society. Enriching the teacher's knowledge in the direction of SMART-technologies fully meets the requirements of modern school. The article is devoted to the use of software tools in school, which significantly expand the capabilities of teachers and students, forming important for our time technological competencies. The advantages and disadvantages of Kahoot! are considered in the work of a mathematics teacher. The functions of this platform are given, the algorithm for creating an interactive test Kahoot!

Part 3. CURRENT PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT

3.1. Oleksandr Hladkyi, Valentyna Zhuchenko, Agbaje Temitope Adetomilola. DIGITAL FEATURES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN TOURISM

The article considers the features of sustainable tourism development in modern conditions. The main economic and social determinants of the development of the tourism industry in conditions of uncertainty are identified. Attention is paid to the study of the main preconditions and consequences of global economic transformations in the field of international tourism. The source base and periodization of stages of development of the concept of sustainable development of tourism within the modern paradigm of sustainable development are determined. Examples of successful implementation of the concept of sustainable tourism development in modern conditions on the example of the tourism industry of the European Union. The study is supplemented by an overview of the main problems of management in the implementation of the concept of sustainable development of the tourism industry.

3.2. Anna Kozachenko. NON-CASH PAYMENT SYSTEMS IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

The article analyzes the processes of digitalization of non-cash payments. The essence of the concept, the need for non-cash payments, the basic principles of their organization are determined. Emphasis is placed on the significant variety of non-cash payments by their types and features of implementation. The peculiarities of settlements with the use of a payment order and a settlement check are highlighted. The advantages and disadvantages of using non-cash payments and payment cards, in particular. Based on this, promising areas for improvement and development of the payment card market are proposed, which will directly ensure the financial stability of the enterprise. Requirements for issuing and conducting transactions with electronic money are considered. The indicators of the market of non-cash payments with the use of payment cards, electronic money and the impact of digitalization on their structure are analyzed.

3.3. Volodymyr Kulivnuk, Oleksandr Hladkyi, Tetiana Tkachenko, Anastasiia Mishcuk. USING OF SWOT-ANALYSIS IN RECREATION, PHYSICAL AND REHABILITATION MEDICINE

SWOT analysis has been used for strategic planning since the 1960s by identifying the following factors: strengths, weaknesses, opportunities and threats. In the field of Recreation, Physical and Rehabilitation medical services, the strengths include those items: professionalism of medical staff; modern medical (rehabilitation) equipment; convenient location, comfort and safety in providing of medical (rehabilitation) services; positive patient feedback; understanding of health consumer needs; established market positions; expanding the range of services. There are weaknesses of Recreation, Physical and Rehabilitation medical services: unstable financial policy and monopoly position of the Ministry of Health. We can highlight these opportunities: sale of services that return a profit out of health insurance system; health customer loyalty. Finally, there are some threats of Recreation, Physical and Rehabilitation medical services: competition in rehabilitation field; high interest rate on credit; increased sensitivity to the economic situation in service sector; reduction of health customer incomes.

3.4. Olena Martseniuk. TRENDS IN DIGITALIZATION IN THE INSURANCE MARKET OF UKRAINE

Theoretical and practical principles of using digital technologies to revive the development of insurance business and optimize insurance risk management in today's challenges are summarized. It is noted that the digital transformation changes the depth of the basis of interaction between insurers and policyholders. Positive trends in the digitalization of business processes in insurance have been identified and its relevance during the COVID-19 pandemic has been determined. Maintaining the stability of insurance companies, especially in times of crisis and economic instability, requires the development of new sales channels for insurance products.

The article is devoted to the study of the use of digital and Internet technologies in the insurance industry, which provide new opportunities in insurance for both policyholders and insurers.

Given the economic importance of digital technologies in the insurance business in today's challenges, it is justified that the continuation of the digital transformation of the insurance industry is the main direction of development of the insurance market of Ukraine in the near future.

3.5. Leonid Melnyk, Yuriy Derev'yanko, Oleksandr Kubatko, Bohdan Kovalov, Iryna Dehtyarova, Oleksandr Matsenko. DYNAMICS OF ECONOMIC PROCESSES IN TRANSITION TO THE DIGITAL ECONOMY

The paper analyzes the dynamics of economic processes in the transition to the digital economy. It defines the key parameters of economic dynamics during modern industrial revolutions. The research describes factors changing the dynamics of economic systems in transition to a digital economy. It proves that the time factor is a highly malicious category closely related to economic factors. The paper explains how the economic system undergoes quantitative and/or qualitative changes in the transition to the digital economy. It shows how economic systems respond to changes in economic conditions (including changes, if necessary, production volume, product profile, switch to new products, diversifying the order portfolio, etc.) in transition to the digital economy.

3.6. Mariia Nazarkevych, Hanna Nazarkevych, Volodymyr Hrytsyk, Ivan Tsmots. DEVELOPMENT OF MULTIMEDIA PRINTING DOCUMENTS PROTECTED ON THE BASIS OF THE MOIR EFFECT

A new method of protection based on hidden elements is considered, for the construction of which the moire effect is used. This method will be able to provide a high level of protection of information in printed or electronic form, leaving no opportunity for falsification even on the best modern copying devices. The possibility of using the proposed method to protect information is analyzed. Latent elements contain micrographic images; vector curves that are difficult to reproduce, atypical rasters. We build latent elements by means of fine raster, vector and fractal graphics, based on the software developed by the authors. These latent elements are printed by offset printing, which we consider to be the original document. Copies were made from each original on a typical photocopier, which will be considered copies or forgery. With the help of densitometric measurements, it is highly probable that the impression belongs to the original or the forgery.

3.7. Olena Polova. DEVELOPMENT OF THE DIGITAL INDUSTRY IN THE FIELD OF HOTEL AND RESTAURANT AND TOURISM BUSINESS

The article discusses the basics of the digital economy, its characteristic features and scope. An analysis was made of the state of development of the digital economy in the world, reflecting the growth of its share in the gross domestic product, for which a characteristic feature is the state initiative to promote and develop digital processes, rather than business structures. An analysis of the level of digital technologies involved in the development of the tourism industry indicates

the paramount importance of information as a key factor in the digital economy. The paper characterizes the information space of the tourism sector, describes digital services and platforms that have become widespread and replaced the offices of travel companies. The proposed model of a digital platform for tourism and hospitality "Tourism 4.0", with a description of its characteristic principles, can be achieved because of a combination of key technological capabilities, namely artificial intelligence, the Internet of things, robotics, voice technologies, and blockchain.

The hospitality industry, for which digitalization processes have become especially relevant, has been able to expand its target audience, improve service quality, and thus develop rapidly, using more and more high-quality digital platforms – there are dozens of technology startups in the world travel and travel companies by bringing original ideas to the industry. Of course, digitalization in the field of tourism is a process uneven for different countries, so the analysis of key modifications and trends will give an idea of the challenges facing tourism not only in a particular country but also in a particular region.

3.8. Oksana Ruda. MANAGEMENT OF BANKS IN TERMS OF DIGITALIZATION OF BANKING

The article reveals the essence of digital technologies for the development of banking services. The development of the digital economy is an important stage in the development of the digital market in Ukraine and its further integration into the single global digital market. The main characteristics of the digital economy, factors, state, as well as the main problematic issues of the current stage of development of banks are analyzed. An analysis of the impact of digitalization on the activities of modern banks and the specifics of the development of digitalization in Ukraine. It is proved that under the influence of digital technologies in the banking sector the processes of disintermediation are developing.

3.9. Anatolii Anchev. THE IMPACT OF DIGITAL MARKETING AND FINANCIAL TECHNOLOGIES ON THE DEVELOPMENT OF THE INFOCOMMUNICATION SPHERE AS A COMPONENT OF INNOVATIVE INFRASTRUCTURE

The article substantiates the need to develop the field of infocommunications as one of the priorities in the development of innovation infrastructure, the effective operation of which guarantees the interaction of subjects and objects of innovation, as well as access to various information resources, which, in turn, increase efficiency use of the country's innovation potential.

3.10. Olga Bralorazumova, Oleksandr Nestorenko, Vira Dubrovina. METHODS AND MODELS FOR ESTIMATING EXPORT POTENTIAL BY EXAMPLE INDIVIDUAL PHARMACEUTICAL ENTERPRISES OF UKRAINE

The article provides a theoretical justification for the formation of the export potential of the pharmaceutical company and the definition of possible methods and models for its evaluation for individual pharmaceutical companies in Ukraine. It is determined that export activity is a component of production and financial activities of the enterprise and is characterized by complete independence in choosing a foreign counterparty, product range, in determining the contract value, volume, price and delivery time. Therefore, the study of factors influencing the efficiency of export operations is of key importance. It is noted that the key factors of success of a pharmaceutical company in the market include external financing and efficiency of operations of market participants, as well as market growth prospects and the impact of the external environment.

3.11. Liudmyla Hnatyshyn, Oksana Prokopyshyn, Nataliia Trushkina. TRANSFORMATION OF MARKETING ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE DIGITAL ECONOMY: THEORETICAL ASPECTS

The article analyzes and summarizes the existing conceptual approaches to defining the essence of the concepts of “sales activity”, “marketing activity”, “agrarian marketing”, “transformation”. It has been established that the digital age will contribute to the transformation of the marketing management paradigm of agricultural enterprises, tools for the formation of marketing strategies, marketing policy, digital channels, customer experience, management approaches to supply chains and the creation of an appropriate logistics infrastructure and agricultural clusters. The author's interpretation of the economic category “transformation of the marketing activities of an agro-industrial enterprise in the digital economy” is presented, which refers to the process of changing the essence, the types, forms, properties and structure of marketing systems and networks, the principles of corporate culture, consumer values, the system of views, management functions, the nature of partnerships between business entity, customers and different categories of stakeholders.

3.12. Vasyl Gorbachuk, Maksym Lupey, Seit-Bekir Suleimanov. GLOBAL DECENTRALIZED MECHANISMS OF DATA MANAGEMENT

Infrastructure is a prerequisite for the collection, exchange, storage, processing and distribution of up-to-date data through their digital nature. The use of all the socio-economic value of modern data services involves a publicly available digital infrastructure, as well as adequate speed of the Internet at an affordable cost. Such an infrastructure begins with adequate international bandwidth to ensure smooth and permanent access to global Internet communities. The developing world does not have such an infrastructure, but it has a large stratification of the population in terms of broadband Internet connection. Thus, the data infrastructure is becoming a source of injustice, including the digital divide between rich and poor countries. Mitigating such adverse events requires well-designed infrastructure strategies.

3.13. Lidiya Guryanova, Roman Yatsenko. MODELLING THE SOCIO-ECONOMIC EFFICIENCY OF THE HEALTH CARE SYSTEM

The goal of the study is to develop a set of models for assessing the socio-economic efficiency of the resource provision of health systems, which, based on the methods of multidimensional data analysis, make it possible to form recommendations for choosing the most effective model of financial development. The problem of assessing the socio-economic efficiency of the health care system was analyzed; review of existing approaches, methods for assessing the socio-economic efficiency of the health care system was carried out; scheme of the relationship between models for assessing the socio-economic efficiency of the health care system was developed; modelling methods and software tools for implementing models were substantiated; model for a comprehensive assessment of the level of resource provision and socio-economic efficiency of the health care system was developed; model for classifying countries according to the level of socio-economic efficiency of the resource provision of health care systems was developed; model for identifying a class of countries was developed; recommendations to improve the level of socio-economic efficiency of the resource provision of health care systems were formulated.

3.14. Nadiya Dubrovina, Ruslan Chemchykalenko, Dmytro Nestorenko. IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE SALES STRATEGY OF THE PHARMACEUTICAL COMPANY IN INTERNATIONAL MARKETS

The article considers the issues of theoretical adjustment of the peculiarities of the organization of sales activities in pharmaceutical enterprise and provides recommendations for improving its efficiency in the international market on the example of an individual enterprise.

An analysis of the sales activities of “Zdorovya Pharmaceutical Company LLC” is carried out. This company is one of the leading companies in the pharmaceutical industry of Ukraine, and for many years has held significant positions in its segment and supplies its products to various countries, including CIS and individual countries in the EU. Examples of using simple models for cost analysis and budgeting, constant monitoring of trends and potential for sales abroad, which will allow the company to improve its sales activities and increase profits from the export of pharmaceutical products.

3.15. Liudmyla Zveruk. MODERN DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF FINANCIAL MANAGEMENT OF ENTERPRISES

The digital economy involves the introduction of information technology and innovation not only in production but also in management processes, in particular in the financial management system. The peculiarity of financial management is that it is: a comprehensive system that includes the concept of management, mechanism and organization of management; complex, dynamic and open system with elements of financial logistics; includes the development of financial strategy, tactics and financial policy. The Financial Planning and Analysis Platform (FP&A) includes budgeting, forecasting and analytics processes; combines in-depth analysis of operational and financial data; consists of such types of management activities as: planning, budgeting, integrated financial planning, management report, forecasting and modeling. The impact of digitalization forms a new conceptual model of financial management based on the use of cloud computing, network technology, remote control, cybersecurity, integrated management system.

3.16. Tetiana Katkova. DIRECTIONS OF IMPROVEMENT OF THE SYSTEM OF DIGITAL MARKETING COMMUNICATIONS OF THE SUBJECT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY

The aim of the article is to analyze the state and trends of foreign economic activity of the enterprise analyzed in this study, as well as to substantiate recommendations for improving the system of its digital marketing communications in order to improve foreign operations and financial and economic activities in general.

The study reveals the urgency of the problem of improving the system of digital marketing communications of entities specializing in foreign economic activity. It is shown that digitization of the marketing communications system of enterprises is not only a modern trend, but also a way to further large-scale digital transformation of business processes and business in general.

It is proved that the introduction of digital marketing communications of enterprises developing foreign economic activity is due to the need to learn the features of modern network technologies in the implementation of marketing approaches to promote products (services) in foreign markets, search for useful information, potential customers and business partners, market expansion sales, ensuring the effectiveness of advertising campaigns to organize an effective feedback system with buyers and consumers.

The scientific novelty of the research results is to substantiate the directions and tools of development of digital marketing system of the enterprise, to determine the tools to improve Internet marketing communication policy, to develop tools to improve marketing communication policy in digital communication system.

The characteristic of the general foreign economic activity of the researched enterprise is given. It is shown that the development of the system of digital marketing communications of enterprises requires changes in the flows of information marketing channels in the following areas: sales promotion; consumer relations; financing; risk management; material and technical supply; calculations; property rights. The range of modern topical communication and information elements of the marketing communications system of the enterprise, namely media and advertising communications, hardware and software, mobile and e-marketing technologies is determined.

The applied significance of the research results is to determine the directions of further development and effective use of digital marketing tools of foreign economic activity, namely

the vectors of relations: (1) consumers, (2) subjects of economic activity and economic sector, (3) representatives of the government and public sectors, (4) subjects of industry infrastructure, innovation and technology activities and information and communication technologies.

3.17. Yurii Kravchyk. DIGITAL COMPETITIVENESS MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

The purpose of the article is to analyze the state, trends, factors of influence and components of security, as well as to identify tools and means of ensuring the digital competitiveness of the national economy of Ukraine.

The study reveals the relevance of the problem of forming and ensuring the digital competitiveness of the national economy. The essential characteristics of the concept of "digital competitiveness of the economy" are generalized. The author's vision of the structure and system of digital competitiveness of the national economy as a system of characteristics within the components is revealed: resource provision of the digital economy; the level of development and realization of the potential of the basic sector – ICT; development of digital infrastructure and digital communication system; sufficiency of technical and technological support for the functioning and development of the digital economy and society; availability of a system of horizontal and vertical integration connections and relations; the ability of the digitization system to develop. The analysis of the state, dynamics and structural and functional aspects of digital competitiveness of the national economy of Ukraine is carried out.

The leading methods of rating assessment of the competitiveness of the economy and its digital components are generalized. The characteristics of Ukraine's places in the world ranking of digital competitiveness in 2014, 2017-2021, as well as the places of Ukraine and other countries in the rankings of digital competitiveness and investment attractiveness in 2019, 2021.

A set of state policy measures aimed at strengthening the digital competitiveness of the national economy of Ukraine has been developed, namely: de-shadowing of business processes and increasing the transparency of digital activities; intensification of cooperation of IT entities with enterprises of other types of economic activity; improving the investment infrastructure of the digital economy sector; improvement, diversification and increase of efficiency of foreign economic cooperation of domestic subjects of ICT sphere with external partners; digital transformation of the domestic economy and participation in this process of representatives of the ICT sphere, development of the infrastructure of the digital economy; participation of ICT actors in improving business processes of enterprises.

3.18. Yuriy Lotyuk. MAN-MACHINE INTERACTION IN THE INDUSTRIAL INTERNET OF THINGS

Selection of dialogue control elements is executed to build a model of human-machine interaction in the industrial Internet of Things; the user's interface is evaluated on the basis of users' questioning and observation; an experiment to assess ergonomic hypotheses is conducted; dialog controls are worked up.

3.19. Halyna Madi. WAYS TO OVERCOME ECONOMIC MARGINALITY IN THE CONTEXT OF THE REALITIES OF MODERN UKRAINIAN SOCIETY

When considering ways to overcome economic marginality, it is important to focus on such aspects as the social policy of the state and personal readiness to overcome the current situation. In modern Ukrainian society, the main determinants of the marginalization process are economic decline, unemployment, migration, rising crime, the collapse of the social sphere, and the crisis of the value system. One of the most significant factors influencing the dynamics of economic marginality is the lack of a single scale of values in transition, which increases the destructivism of marginality.

3.20. Yuri Pozdnyakov, Igor Bratishko. REGULATORY BASIS FOR ECONOMIC MEASUREMENTS OF DAMAGES COMPENSATION VALUE PERFORMANCE IN UKRAINIAN AND INTERNATIONAL EVALUATION STANDARDS

The article relates to the field of damages and its compensation independent expert appraising/valuation. A comparative analysis of the legal framework regulatory basis for damages independent valuation implementation in national (NVS), international (IVS) and some foreign standards is considered. It is shown that the requirements for such economic measurements performing in Ukraine in national NVSs are set out in a very limited amount, and this may cause some difficulties in methodological approaches and evaluation procedures selecting and justifying. Based on the comparative analysis of NVS, IVS and some foreign standards rules, it was concluded that the requirements for evaluation works in the research area are set out with a very different degrees of completeness and details circumstantial. However, some IVSs and foreign standards contain a more complete statement of the damages and its compensation value economic measurement features. This convincingly confirms the expediency of these recommendations applying in evaluation practice, as it is required by the principle statements of the national legal framework for evaluation.

Theoretical bases, on those damage economic measurements expert valuation methodology is based, are examined. Main conditions that must be met when these economic measurements performing are formulated. The main principles of the economic measurements implementation using the metrological methodical approach are considered. Base terms, limitations, original assumptions of that evaluation works performing conditions are set. Possible directions of evaluation methodologies improvement are analyzed. Some recommendations in relation to priority directions of further researches are offered.

3.21. Yurii Seliutin, Dmytro Obolonkov. THE DETERMINATION OF THE RESIDUAL LIFE OF BUILDING STEEL STRUCTURES BY THE RELIABILITY INDEX INDICATORS

In order to assess the operational safety of steel constructions, the paper analyzes the principles of calculating the safety of structural steel constructions with consideration for the reliability index β at all phases of constructions operation and the design fundamentals of the reliability index β for both new constructions (at the design stage) and structural steel constructions in the conditions of the long-term operation.

The task of safety and reliability calculations, first of all, consists in assigning normalized safety parameter values, i.e. normalizing the reliability index, the value of which should be strictly related to the consequence classes (CC), which are determining for setting the reliability coefficients for further calculations while designing the constructions.

The article considers the calculation values β of the reliability index for constructions operated beyond the time limit for operation, with accumulated defects and damages. To improve the mechanism for calculating the reliability index value for the constructions operated beyond the maximum operating limit, with accumulated defects and damages, several tasks were set to determine such values β of the reliability index below which the construction is no longer considered to be operational and to define the reliability index values β for possible performance of renovation works (reconstruction, refurbishment) to strengthen and extend the remaining structural lifetime.

Thus, emphasizing all of the aforementioned, the main conclusions to the article should be specified: at the stage of solving the issue of calculating the reliability index for structures being operated over the projected service life, with damages and initial defects accumulated during the operation period, it is required to perform their review and determine two main criteria for solving the issue of determining the reliability index, namely: to set such values of the reliability index below which the structure will be no longer operational, to define and set such values of the reliability index at which it is possible to carry out renovation works on steel structures, their reconstruction or repair.

Considering the possibility of changing the reliability index compared to a new structure, given that the residual service life may be shorter than the design one, taking into account the economic factors and factors of probability of losing a person's life, setting of such reliability index values is necessary for further possibility of the service life extension of a structure and determination of its residual life.

3.22. Olena Toporkova. INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF FINANCIAL MANAGEMENT

Management of financial and economic processes of an economic entity is a complex integrated mechanism formed within the framework of accounting and analytical work. Decision making, as well as information exchange, is an integral part of any management function. The sequence of formation of information necessary for making management decisions arises at all stages of the accounting and analytical management process. It is also associated with all areas and aspects of management activities at the enterprise. Issues of information support of enterprise management have been investigated from the standpoint of a systematic approach in the context of management functions. A model of the system of information and analytical support of management has been built, which will increase the efficiency of management decision-making by the security service and will allow assessing the economic efficiency of using management analysis as a tool for information and analytical support for making management decisions.

3.23. Volodymyr Chenash. ANALYSIS OF THE IMPACT OF DIGITALIZATION PROCESSES FOR THE FORMATION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT PLATFORM SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS

The essence of digitalization processes is analyzed and the necessity of their implementation at the regional level is substantiated. It is proposed to supplement the existing approaches to the definition of "digitalization" in the domestic scientific opinion with the innovation-stimulating direction and determine that its essence is to stimulate innovation processes in socio-economic systems by taking advantage of digital tools and implementing new IT solutions to collect and processing of information flows between participants of intraregional interactions. A study of the advantages and disadvantages of digitalization of society, as well as the features of innovative entrepreneurship in a digital economy. The components of the strategy for the implementation of digital technologies in socio-economic systems have been formed.

3.24. Nataliia Suduk. PRIORITIES AND MEANS OF EFFECTIVENESS OF REGIONAL ECONOMIC COMPLEXES OF UKRAINE ON THE PRINCIPLES OF DIGITALIZATION TAKING INTO ACCOUNT WORLDWIDE

The study focuses on the relevance of public administration issues of effective functioning of regional economic complexes on the basis of the introduction of smart technologies and digital transformation (digitalization).

The purpose of the study is to substantiate the priorities and means of improving the regional economic complexes of Ukraine on the basis of digitization, taking into account the most progressive world experience.

Insufficiently high efficiency of regional policy in Ukraine was stated and it was concluded that in order to properly increase the effectiveness of regional policy, intensify economic development and improve the quality of life, it is necessary to ensure active and comprehensive implementation of digital transformation of economy and society.

Strategic guidelines for programming the effectiveness of regional economic complexes of Ukraine on the basis of digitalization have been determined. This is the transition to technology and smart-oriented approaches to the organization of production systems, formation and development of socio-economic infrastructure; introduction of modern technologies of spatial development, settlement management; realization of ICT potential in the development

of digitalization of the system of social infrastructure facilities; strengthening the effect of the factor of cultural traditions, security of consumption; replacement of raw materials sectors of the economy by the development of digital-oriented economic activities.

The applied significance of the research results is that specific regional policy measures have been identified, which are focused on smart digital development of territories and provide for the formation of digital infrastructure; development of digital economy branches; digital security; digitization of health and education systems; social responsibility of entrepreneurship and society in the digital environment; digitalization of the labor market and new forms of employment; use of ICT smart technologies to keep the space clean and safe.

The scientific novelty of the research results is the further development of the tools of state policy of digital transformation of regional socio-economic systems.

ABOUT THE AUTHORS

Part 1. SOCIETY IN THE DIGITAL AGE: SOCIAL AND HUMANITARIAN ASPECTS

1.1. Valentyna Yuskovych-Zhukovska – PhD of Technical Sciences, Associate Professor, Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities, Rivne, Ukraine

1.2. Olha Haborets – Assistant, Donetsk National Medical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

1.3. Mariia Zaslavska – Lecturer, V. N. Karazin Kharkiv National University, Karazin Business School, Kharkiv, Ukraine

1.4. Oleksandr Kibakov – PhD of Technical Sciences, Associate Professor, Odesa National Maritime University, Odesa, Ukraine

1.5. Iryna Ostopolets – PhD in Psychology, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Sloviansk, Ukraine

Svitlana Sytnik – Doctor in Psychology, Associate Professor, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Odesa, Ukraine

Snizhana Stepanova – Lecturer, Horlivka Institute for Foreign Languages of Donbas State Pedagogical University, Bakhmut, Ukraine

Magdalena Wierzbik-Strońska – University of Technology, Katowice, Poland

1.6. Yuliia Sidenko – PhD in Psychology, Senior Lecturer, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy, Ukraine

1.7. Volodymyr Siaskyi – PhD of Technical Sciences, Associate Professor, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine

Inna Siaska – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine

1.8. Natalia Shavrovska – PhD in Psychology, Associate Professor, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy, Ukraine

1.9. Volodymyr Shportko – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, The National Defense University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi, Kyiv, Ukraine

1.10. Svitlana Shcherbinina – PhD in Economics, Senior Lecturer, National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

Olena Shevchenko – PhD in Economics, Associate Professor, National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, Ukraine

1.11. Liubov Chagovets – PhD in Economics, Associate Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, Ukraine

1.12. Inna Chernykh – PhD of Technical Sciences, Senior Lecturer, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture, Kramatorsk, Ukraine

1.13. Nina Ursani – PhD in Philology, Associate Professor, Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine

1.14. Yuliia Bilotserkivska – PhD in Psychology, Associate Professor, Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

Anastasiya Goloborodko – Student, Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

Part 2. EDUCATIONAL ASPECTS OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT

2.1. Tetiana Koksharova – Doctor in Chemistry, Associate Professor, I. I. Mechnikov Odesa National University, Odesa, Ukraine

2.2. Svitlana Liulchak – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

2.3. Kostiantyn Surkov – PhD of Technical Sciences, Senior Lecturer, Flight Academy of the National Aviation University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Kateryna Surkova – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Flight Academy of the National Aviation University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Maryna Lomakina – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Flight Academy of the National Aviation University, Kropyvnytskyi, Ukraine

2.4. Mykola Blyzniuk – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Poltava, Ukraine

Oleksii Debre – Assistant, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Poltava, Ukraine

Nadiya Vakulenko – PhD Student, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Poltava, Ukraine

2.5. Nelly Bondarenko – PhD of Pedagogical Sciences, Senior Research Fellow, Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Serhii Kosianchuk – PhD of Pedagogical Sciences, Methodist, Kyiv Gymnasium of Oriental languages № 1, Kyiv, Ukraine

2.6. Olena Harmash – PhD of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Vita Hryhorieva – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture, Kramatorsk, Ukraine

2.7. Nataliia Kalashnik – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsia, Ukraine

Tamila Kravchenko – PhD in Philology, Associate Professor, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy, Ukraine

Iryna Shastko – PhD in Psychology, Associate Professor, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Maria Kuzmina – PhD Student, «Zaporizhzhia Polytechnic» National university, Zaporizhzhia, Ukraine

2.8. Larysa Maladyka – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

Vitalii Nuianzin – PhD of Technical Sciences, Associate Professor, Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

2.9. Larysa Prysiazhniuk – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsyubynsky Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Olha Hroshovenko – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsyubynsky Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

2.10. Iryna Samokhvalova – PhD Student, Senior Lecturer, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko, Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine

2.11. Nadiia Senovska – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Iryna Nestaiko – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine

2.12. Yana Suchikova – Doctor of Technical Sciences, Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Sergii Kovachov – Research Associate, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Ihor Bohdanov – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Tetyana Nestorenko – PhD in Economics, Associate Professor, Professor WST, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine, University of Technology, Katowice, Poland

2.13. Alexander Sklyarenko – Scientific Researcher, Lashkaryov Institute of Semiconductor Physics National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

2.14. Alina Stopkina – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Andrii Stopkin – PhD of Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

2.15. Tatiana Turka – PhD of Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Zoya Pashchenko – PhD of Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Andrey Zaika – Student, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Part 3. CURRENT PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT

3.1. Oleksandr Hladkyi – Doctor of Geographic Science, Professor, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

Valentyna Zhuchenko – PhD in Economics, Associate Professor, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

Agbaje Temitope Adetomilola – PhD Student, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

3.2. Anna Kozachenko – PhD in Economics, Associate Professor, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine

3.3. Volodymyr Kulivnuk – PhD of Medical Science, Associate Professor, Vinnytsya National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya, Ukraine

Oleksandr Hladkyi – Doctor of Geographic Science, Professor, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

Tetiana Tkachenko – Doctor in Economics, Professor, State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

Anastasiia Mishcuk – PhD in Economics, Assistant, Vinnytsya National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya, Ukraine

3.4. Olena Martseniuk – PhD in Economics, Associate Professor, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine

3.5. Leonid Melnyk – Doctor in Economics, Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

Yuriy Derev'yanko – PhD in Economics, Associate Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

Oleksandr Kubatko – Doctor in Economics, Associate Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

Bohdan Kovalov – PhD in Economics, Associate Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

Iryna Dehtyarova – PhD in Economics, Associate Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

Oleksandr Matsenko – PhD in Economics, Associate Professor, Sumy State University, Sumy, Ukraine

3.6. Mariia Nazarkevych – Doctor of Technical Sciences, Professor, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

Hanna Nazarkevych – PhD Student, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

Volodymyr Hrytsyk – Doctor of Technical Sciences, Professor, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

Ivan Tsmots – Doctor of Technical Sciences, Professor, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

3.7. Olena Polova – Doctor in Economics, Associate Professor, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine

3.8. Oksana Ruda – PhD in Economics, Associate Professor, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine

3.9. Anatolii Anchev – PhD of Medical Science, Assistant, Donetsk National Medical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

3.10. Olga Bralorazumova – PhD in Economics, Associate Professor, Educational and Scientific Kharkiv Trade and Economic Institute of the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Oleksandr Nestorenko – PhD in Economics, Associate Professor, the Institute for the Study of Spatial Development, Berdyansk, Ukraine

Vira Dubrovina – Senior Lecturer, Educational and Scientific Kharkiv Trade and Economic Institute of the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

3.11. Liudmyla Hnatyshyn – Doctor in Economics, Professor, Lviv National University of Nature Management, Lviv, Ukraine

Oksana Prokopyshyn – PhD in Economics, Associate Professor, Lviv National University of Nature Management, Lviv, Ukraine

Nataliia Trushkina – PhD in Economics, Senior Researcher, Corresponding Member of the Academy of Economic Sciences of Ukraine, Full Member of a Scientific Organisation “The Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation”, Institute of Industrial Economics of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

3.12. Vasyl Gorbachuk – Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Senior Research Associate, V. M. Glushkov Institute of Cybernetics of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Maksym Lupey – PhD of Technical Sciences, Senior Research Associate, V. M. Glushkov Institute of Cybernetics of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Seit-Bekir Suleimanov – Master, Junior Research Associate, V. M. Glushkov Institute of Cybernetics of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

3.13. Lidiya Guryanova – Doctor in Economics, Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine

Roman Yatsenko – PhD in Economics, Associate Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv, Ukraine

3.14. Nadiya Dubrovina – CSc., PhD, Associate Professor, Bratislava University of Economics and Management, Slovakia

Ruslan Chemchykalenko – PhD in Economics, Associate Professor, Educational and Scientific Kharkiv Trade and Economic Institute of the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Dmytro Nestorenko – Student, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine, Slovak University of Technology in Bratislava, Bratislava, Slovakia

3.15. Liudmyla Zveruk – PhD in Economics, Associate Professor, Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine

3.16. Tetiana Katkova – PhD Student, Khmelnytskyi National University, Khmelnytskyi, Ukraine

3.17. Yurii Kravchyk – PhD in Economics, Associate Professor, Khmelnytskyi National University, Khmelnytskyi, Ukraine

3.18. Yuriy Lotyuk – PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities, Rivne, Ukraine

3.19. Halyna Madi – PhD in Philosophy, Senior Lecturer, Odesa National Maritime University, Odesa, Ukraine

3.20. Yuri Pozdnyakov – Leading Expert Appraiser, Expert Council Deputy in Lviv District, Ukrainian Society of Appraisers (USOA), Lviv, Ukraine

Igor Bratishko – Appraiser, Director of the Appraisal Company "Apex", Lviv, Ukraine

3.21. Yurii Seliutin – PhD of Technical Sciences, Associate Professor, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture, Kramatorsk, Ukraine

Dmytro Obolonkov – Senior Lecturer, Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture, Kramatorsk, Ukraine

3.22. Olena Toporkova – PhD in Economics, Associate Professor, State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine

3.23. Volodymyr Chenash – PhD in Economics, Associate Professor, Khmelnytskyi National University, Khmelnytskyi, Ukraine

3.24. Nataliia Suduk – PhD in Economics, Lecturer, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

000000	85.551
000000	88.000
000000	00.0
000000	28.285.45
000000	88.520.8
000000	15.001.11
000000	15.001.11

